Pag 280 60 4°

Canones penitentiales per Epiſcopum Ciuitaten
ſem compoſiti. Dominus mecum eſt tanq̃ bellator
fortis.

Sicut dicit beatus Auguſtinus. Confeſſor igno
rans canones penitentiales: q̃ntũ ad bonã exe
cutionem vix meretur dici ſacerdos: vt ponitur
xxxviii. di. c. que ipſis. Si cecus cecũ ducat: am
bo in foueã cadũt Math. iii. ꝛ Luce. vi. Ideo ꝑpter infor
mationẽ ſimpliciũ ſacerdotũ cura aiaꝝ habentiũ ponã ali
quos canones ꝑ peccatis a iure taxatos: quos vnuſquiſq̃
p̃ſbiter curatus tenet' ſcire ſub pena peccati mortalis
¶ Primus canon ẽ: ꝙ p̃ſbiter fornicans publice ꝛ notorie
tenens concubinã incluſam ꝛ ſacro indutus vel cilitio. iii.
menſibus ĩ pane ꝛ aqua ieiunet ꝑ ſpaciũ. vii. annoꝝ quolibꝫ
anno. iii. menſibus exceptis feſtiuitatibus: ꝛ tũc modico vi
no vtat': ꝛ ſexta feria ſemꝑ ieiunet in pane ꝛ aqua: vt ponit'
lxxxii. di. p̃ſbiter. Et hoc idẽ intellige de adulterio vel ince
ſtu notorio ¶ Itẽ preſbiter q cognouit filiã ſuã ſpũa
lem vel monialẽ vel cõfeſſatã vel baptizatã tribus ãnis pe
niteat. Et ſi ẽ epũs. xv. annis peniteat. xxxviii. q. i. c. ſi quis
ſacerdotũ ꝛ. c. nondum. ¶ Itẽ ſi qs acceperit ſponſaꝫ
alienã ꝑ verba de p̃nti. vii. annis peniteat ꝛ. xl. diebus in pa
ne ꝛ aqua ieiunet extra de ſpon. c. dudũ. ¶ Itẽ ſi qs
deuotã ſiue monialẽ cognouit. x. annis peniteat: vt notatur
xxvii. q. i. c. deuotã. ¶ Itẽ pbr̃ cantãs miſſam ꝛ nõ cõ
municans. i. anno peniteat nec interim celebret de conſe. di.
ii. relatum. ¶ Itẽ ſi qs cõtra naturã peccauerit: ſi ſit
clericus debet deponi: ꝛ ſi incorrigibilis ẽ debet recludi in
monaſteriũ. Et ſi ſit laicus debet excõicari extra de exceſ.
p̃la. c. clerici: qa hoc pctm̃ maiorẽ meret' pn̄iam q̃ꝫ ſi aliqs
cũ propria matre cohiret: vt ponit'. xxxii. q. vii. c. adulter.
¶ Itẽ nuptias clãdeſtinas faciẽtes puniunt' ꝛ etiã ſacerdoſ
qui preſens ẽ punit' niſi fiãt in facie eccl'ie extra de clãdeſti.
deſpon. ¶ Itẽ qui cognouit filiaꝫ ſuã ſpiritualẽ vel

Inc
1275

R B

Canones penitentiales per Episcopum Ciuitatensem compositi. Dominus mecum est tanq̄ bellator fortis.

Sicut dicit beatus Augustinus. Confessor ignorans canones penitentiales: quātū ad bonā executionem vix meretur dici ſacerdos: vt ponitur xxxviii. di. c. que ipis. Si cecus cecū ducat: ambo in foueā cadūt Math. xv. ꝛ Luce. vi. Ideo ꝓpter informationē ſimplicū ſacerdotū curā aīaꝝ habentiū ponā aliquos canones ꝓ peccatis a iure taxatos: quos vnuſquiſq; pſbiter curatus tenet̄ ſcire ſub pena peccati mortalis

¶ Primus canon ē. q̄ pſbiter fornicans publice ꝛ notorie tenens concubinā inclusam ꝛ ſacro indutus vel cilitio. iii. menſibus i pane ꝛ aqua ieiunet p̄ ſpaciū. vii. annoꝝ quolibꝫ anno. iii. menſibus exceptis feſtiuitatibus: ꝛ tūc modico vino vtat̄: ꝛ ſexta feria ſemp ieiunet in pane ꝛ aqua: vt ponit̄ lxxxii. di. pſbiter. Et hoc idē intellige de adulterio vel inceſtu notorio ¶ Itē preſbiter q cognouit filiā ſuā ſpūalem vel monialē vel cōfeſſatā vel baptizatā tribus ānis peniteat. Et ſi ē epūs. xv. annis peniteat. xxxviii. q. i. c. ſi quis ſacerdotū ꝛ c. nondum. ¶ Itē ſi qs acceperit ſponſaꝫ alienā p̄ verba de pn̄ti. vii. annis peniteat ꝛ. xl. diebus in pane ꝛ aqua ieiunet extra de ſpon. c. dudū. ¶ Itē ſi qs deuotā ſiue monialē cognouit. x. annis peniteat: vt notatur xxvii. q. i. c. deuotā. ¶ Itē pbr̄ cantas miſſam ꝛ nō cōmunicans. i. anno peniteat nec interim celebret de conſe. di. ii. relatum. ¶ Itē ſi qs contra naturā peccauerit: ſi ſit clericus debet deponi ꝛ ſi incorrigibilis ē debet recludi in monaſterio. Et ſi ſit laicus debet excōicari extra de exceſ. plā. c. clerici: qꝛ hoc pctm̄ maiorē meret̄ pniam q̄ʒ ſi aliqs cū propria matre coiret vt ponit̄. xxxii. q. vii. c. adulter.

¶ Itē nuptias clādeſtinas facientes ꝓ anno ſunt ꝛ etiā ſacerdos q̄ ī preſens ē puniet̄ niſi fiāt in facie eccl̄ie extra de clādeſti. deſpon. ¶ Itē qui cognouit filiaꝫ ſuā ſpiritualē vel

cõmatrē: ꝛ etiā qui cõſentit eis. ſ: ptē annis peniteat. xxx. q. iii. c. non opoꝛtet. ¶ Jtē ſi qs receperit alicui⁹ deſpõſatam vel nuptā. vii. annis. ꝛ p. xl. dies peniteat in pane ꝛ aq̄ ieiunet extra de ſpon. c. accepiſti. ¶ Jtē ſi pater ꝛ filius cū vna muliere doꝛmierint: aut ſi qs cū matre vel filia vel cū duabus ſoꝛoꝛibus coierit. vii. annis peniteat. xxxviii. q. iii. c. cū pater. ¶ Jtē ſi qs moniale coꝛrupit. vii. annis peniteat: ꝛ a cõione ſepet: ꝛ ſi contraxerit ipo facto ſunt excõicati. xxvii. q. i. c. eos de conſang. ꝛ affini. ¶ Jtem ſi qs matrē vel filiā vel duas ſoꝛoꝛes vel nuptā vel neptez ſcienter cognouerit ꝑpetuo careat coniugio extra de eo qui cog. conſang. vxo. ſue. c. ex lr̄is: ꝛ. xxxii. q. vii. c. ſi qs viduam ꝛ. viii. annis peniteat. xxxviii. q. iiii. c. ſi pater: ꝛ. c. vlt. ꝛ. xxv. q. iii. Si qs ignoꝛans cognouerit duas ſoꝛoꝛes vel matrem vel filiā vno anno peniteat. xxxiiii. q. vlt. ¶ Jtem celans ſe cognouiſſe mulierē quē contraxit fratre eius. vii. annis peniteat. xxx. q. iii. ¶ Jtē ſi qs frangens ſponſalia filiaꝝ. iii. annis peniteat. xxxi. di. c. vnico. ¶ Jtem cognoſcens vxoꝛē adulterā. iii. annis peniteat. xxxii. q. i. c. ſi qs ꝛ extra de eo q cog. conſang. vxo. ſue. c. ex lr̄is ꝛ. xxxii. q. vii. c. ſi qs viduā: ꝛ grauius punit̄ inceſtus q̄ȝ adulterium. xxxii. q. viii. c. adulter. ¶ Jtē ſi voluiſti foꝛnicari ꝛ n̄ potuiſti: aut ſi pollutus fuiſti in ſomno ꝑ malā delectationē aut oſculatus fuiſti illecebꝛam muliere q̄ȝcūqȝ quinqȝ aut ſeptē dieb⁹ peniteas. ¶ Jtē ſi abuſus es vxoꝛe tua vel in die dn̄ico vel ī aliis feſtiuitatib⁹ ſanctoꝝ concubuiſti cū ea vel in. xl. vii. dieb⁹ peniteas. ¶ Jtē ſi qs cõmiſit adulteriū cū vxoꝛe aliena. vii. ān̄is peniteat ¶ Jtē ſi qs foꝛnicatus ē cū virgine. iii. annis peniteat: vno ex bis ī pane ꝛ aqua: ꝛ ſi cū vidua. ii. annis peniteat: idē ſi foꝛnicat⁹ fuiſti cū ſancto moniali. xv. annis peniteas: ꝛ. iii. ex bis ī pane ꝛ aqua facias. ¶ Jtē ſi peccaſti cū iumento aut cum aliis aīalibus vel feciſti ſodomiā. xv. annis peniteas: ꝛ qnqȝ ex bis in pane ꝛ aqua facias. ¶ Jtē ſi qs vir habēs

vxorem cū alia concubuerit.vii.annis peniteat ⁊.iii.ex his in pane ⁊ aqua faciat. Itē ſi fuiſti luxuriatus die veneris ſancta cū vxore tua duabus ſeptimanis peniteas.

¶ Itē ſi qs cū filia vel conſanguinea vel nepte ſua peccauerit oībus diebus vite ſue peniteat ⁊ elemoſinas multas faciat ⁊ in domo ſua nō maneat. Si qs cū vidua patris ſui vel vxore vel cū germana ſua ſiue cognata ſua vel ſi pater turpitudinē filie ſue reuelauerit vel cū filiaſtra ſua coierit.x.annis peniteat ⁊ pegrinus incedat ⁊.iii.annos ex his in pane ⁊ aqua faciat. Si qs cū cōpatre vel cuꝫ cōmatre ſua de fonte vel de criſmate peccauerit vel coierit xv.annis peniteat. Si qs cū duabus ſororibus ſuis coierit vel nupſerit vſqꝫ ad extremū vite ſue peniteat.

¶ Si qs vxorē legittimā dimiſerit ⁊ cū alia nupſerit talis cū xp̄ianis nō manducet ⁊ nullus ei aſſociet̄. ¶ Si qs ep̄us vel pbr̄ vel diaconus vxorē acceperit ab ordine d̄ponat̄. ¶ Si ep̄us adulteriū ꝑpetrauerit.xv.annis peniteat. Et pbr̄.xii.diacon⁹ vero.x.ſubdiaconus.vii.⁊ clericus.i. Et tercia ps ſit in pane ⁊ aqua.iii.q.v.c.ſi qs ſacerdos ⁊.q.iii.c.non oportet. ¶ Si aliqua mulier fornicata fuerit ⁊ patrē ſuū viuū occiderit.x.annis peniteat.

¶ Si mulier cum duobus fratribus coierit vſqꝫ ad mortē peniteat ⁊ tunc corpus dn̄icū accipiat. ¶ Si aliq̄ mulier potionē acceperit vt non concipiat duobus annis ī pane ⁊ aqua ieiunet. ¶ Si aliqua mulier occiderit ꝑuulū p.xl.dies anteqꝫ ꝑiat vt matricida iudicet̄ ⁊.iii.ānis in pane ⁊ aqua ieiunet extra de his q fi.ſu.occi.c.vlt.

¶ Si aliqua mulier ſemen viri in cibū miſcuerit aut alia ſortilegia vel cauſas illicitas fecerit vt plus amorem viri habeat.iii.annos peniteat. ¶ Votū ſimplex frangens caſtitatis.iii.ānos pe. ¶ Si puer moriat̄ in lecto ſine parētū negligētia tutū ē eis aliquā pn̄iāꝫ darē: ſi vero ſponte occiderit grauior imponit̄ pn̄ia q̄ꝫ ꝓ quocūq̄ꝫ homicidio: ſi aūt leuis culpa preceſſerit.iii.annis peniteat: vt

ponit.ii.q.v.c.conſuluiſti: ⁊ extra de his q filios ſuos occi.
¶ Si cōſultus es homicidiū ⁊ tñ nō ē factū duos annos pe
niteas ¶ Si habuiſti irā vel odiū i corde q̄zdiu ha
buiſti tādiu i pane ⁊ aqua ieiunes ⁊ velud homicida iudi
caberis. ¶ Si occidiſti filiā vel filiū.x.annis penite
as ⁊ nunq̄z mutes cibū niſi in die dñico. ¶ Si qs qñ
cū muliere fornicat᷑ infantē occiderit: vel mortuū pare ꝑ
curet.x.annis peniteat. ¶ Si dediſti cōſiliū vt aliqſ
occideret᷑.vii.annis peniteas. ¶ Si qs ſacrilegus fu
erit vel calicē poſuerit.vii.annis peniteat.xii.q.ii.c.de viro
¶ Si qs coactus falſos dixerit nec ſeqt᷑ mors duob⁹ an
nis peniteat.ſi ṽo ſponte.v. ¶ Pro homicidio: adulte
rio ⁊ fornicatione dentur.vii.anni e p enitentia.xxi.q.i.c.
p̄dicandū: ⁊.xxx.q.i.c. hocipm ⁊.c.ſequenti. ¶ Qui
accuſat ad morte malicioſe ſi occiderit.vii.annis peniteat.
ſi vero membrū ꝑdiderit.iii.annos peniteat ⁊ tres quadrage
nas quas beat⁹ Petrus inſtituit faciat.ſ.primā añ natalē
dñi ⁊ añ paſca.⁊ tertia añ feſtū ſancti Johānis baptiſte vt.c.
i.in glo.extra de accuſa.c.accuſati.Si ṽo accuſatus nullū
dannū habeat.xl.dieb⁹ pe. ¶ Jte ſi clericus homici
diū volūtarie fecerit debet deponi ab ordine ⁊ bñficio ⁊.vii.
annis penitere.⁊ caſualis homicida.v.annis.ſi tñ aliq̄ cl'pa
p̄ceſſerit.ſed ſi homicidiū fuerit neceſſariū vt qs aliter eua
dere nō potuit.Et ſi culpa aliq̄ nō fuit nō ē irregularis.Et
idē dicit᷑ de furioſo: vt patet i cle.c.furioſus de homici.⁊.l.
di.c.miror. ¶ Jtē ſi qs intuitu diſcipline aliquē occide
rit deponat᷑ ab altari extra de homici.c.preſbiterū ⁊.xv.q.
i.c.ſi qs nō irat⁹ ¶ Jtē ſi qs matrē ſuā occiderit puniat᷑
ſm formā.xxxiii.q.ii.c.lator. ¶ Jtē ſi qs vxorē ſuam
occiderit ſp peniteat.xxxiii.q.ii.c.āmonere ⁊ i glo.iii.q.i.c.ci
to. ¶ Jtē ſi qs p̄ſbiterū occiderit.xii.annis peniteat
ſm formā extra de pe.⁊ remiſ.c.ii.Et ſi coniugatus fuerit ca
reat milicia ⁊ cōiugio: vt ponit᷑ ibidē. ¶ Jte ſi muli
er machinat᷑ in morte viri ſine cōiugio ei iuramēti ſi de facto

matrimoniū cōtrahat tenebit matrimoniū extra de diuor. c.i.

¶ Item ſi quis percuſſerit vel comprehenderit vel a propria ſede expulſerit excōicatus ē: ⁊ eius bona tradūt illi eccleſie cuius epūs ē pſecutus: ⁊ ſi fuerit ſimplex clericus percuſſor d poned⁹ ē ⁊.vii.an.pe. ¶ Itē ſi patronus vel aduocatus eccl'ie vel alius officialis clericū vel pſbiterū occiderit vel mutillauerit pdet ius patronatus ⁊ aduocatiōis ⁊ feudatā feudū ⁊ nūq̄ȝ admittat̄ collegio clericoꝝ nec libertati.xvii. q.iiii.c.ſi q̄s ſuadē.e ⁊ extra de pe.c.ii.⁊.c.in qbus: ⁊ imponitur ſibi pena in foro cōtentioſo ſicut p homicidio ¶ Maxima pnia imponit̄ illi q pontificē vel epm percuſſerit: aut cepit vel cōſiliū aut auxiliū vel fauorē dederit in cle.c.vnico de pe.

¶ Qui preſbiterum interfecit. xii.annis peniteat.c.ii.⁊ di cto.c.ſi qs ſuadēte. ¶ Occidens furem vel latronē q al's ſine occiſione capi poterat p.xl.dies eccl'iam nō intrat: ⁊ vtatur cilicio ⁊ quarta ⁊ ſexta feria ieiunet. Et ſi clericus p rebus eccl'ie ſeruādis h⁹ nō fecerit deponat̄ tn̄ peniteat q̄ȝdiu viuat extra de homi.c.ii. ¶ Si ſacerdos ſe defendēs latronem interficiat duobus annis peniteat extra de homici. c.ii.

¶ Si cleric⁹ ſit fur vl' latro ſeptem annis peniteat: laicus vero.v.xvii.q.iiii.c.ſi quis clericus ⁊.c.peccata.

¶ Preſbiter excōicatus ſi celebret.iii.annos peniteat.xii. q.iii.c.de illis.

¶ Si quis homicidium fecerit in bello de mandato domini ſui.xl.diebus peniteat.

¶ Interfector domini ſui vel vxoris ſue nunq̄m equitet: nec contrahat: ſed per decem annos peniteat: ⁊ carnes non comedat: ⁊ vinum non bibat.xxxiii.q.i.c.admonere: ⁊.c.qcunq̄ȝ de diuor.c.i.ſed matris interfector armis depoſitis.x. annos peniteat.xxxiii.q.iii.c.laborem ⁊.xxiiii.q.i.c.non auferamus.

¶ Occidens per infamiam non reputatur.iii.queſtio.ix.c.

qui iudicas. ⁊.xvi.q.i.c.aliquis: ſed homicida euitabilis ne
ceſſitatis.ii.annis peniteat.l.di.c.de his clericis: ſed ineuita
bilis neceſſitatis nõ punit'.l.di.c.qa tecũ: tñ ad cautelã ſecũ
diſpenſat'.xxxiii.q.ii.c.electũ: ⁊.xxv.q.ii.excõicatis.
¶ Quicũq₃ cõtra ſuũ iuramentũ machinat' in mortẽ dñi:
vel in p̄iudiciũ eius ſemꝑ peniteat ⁊ cõionẽ non recipiat.
xxiii.q.vlt.c.ſi qs laicus. ¶ Si qs occiderit mona-
chũ vel clericũ in ſacris ordinibꝰ cõſtitutũ publicã pñiam
agat: ⁊.vii.annis peniteat.xvii.q.iiii.c.qui occiderit.
¶ Si ep̄us homicida fuerit.xv.annis peniteat ⁊ ſemꝑ pe-
grinet': ſed pbr̄.xii.annis.iii.in pane ⁊ aqua. Diaconus vo
x.annis peniteat deponat'.l.di.c.ſi qs homicidium.
¶ Qui periurauerit vel adulteriũ vel homicidiũ cõmiſe-
rit.vii.annis peniteat: ⁊ q pñiam recipe noluerit ab eccl'ia
repellat': ⁊ nullus cũ eo cõmedat.xxxii.q.i.c.vlt.⁊.xxxiii.
q.ii.c.hoc ip̄m. ¶ Incendẽs domũ vel horreũ.iii.an
nos peniteat. ¶ Qui domũ vel horreũ voluntarie
incẽderit dãnũ reſtituat ⁊.iii.ãnos peniteat extra de iniur.
¶ Cõburens eccl'iam ſciẽter reſtituat eccl'iam ⁊.xv.annis
peniteat: ⁊ tantũ det pauꝑibꝰ q̄ʒtuʒ damni fecit.xvii.q.iiii.
c.ſi qs ecclẽiã. ¶ Qui ſtat in eccl'ia occupatus ocio-
ſis fabulis: ⁊ nõ intendit ad miſſas ⁊ alia diuina officia.iii.
diebus peniteat ¶ Si qs furtũ receperit vel furatꝰ
fuerit rem ſacram de loco ſacro vel non ſacrum de loco ſa-
cro: vel ſacrum de loco non ſacro.vii. annis peniteat.iii. ex
his ieiunando in pane ⁊ aqua ¶ Qui cõmiſit ſacri-
legiũ auferẽdo res eccl'ie ⁊ eccleſiã violando.vii.annis pe-
niteat: primo anno extra cimiteriũ exeat: ſecũdo ãno igre-
diat' cimiteriũ ſed ſtet ẽñ foras eccl'ie.tertio ãno ingrediat'
eccl'iaʒ ſʒ nõ cõicet corpꝰ xp̄i: aliis ãt q̃tuor ãnis carnes nõ
cõmedat nec vinũ bibat: ⁊ qcq̄d accepit reſtituat.xii.q.ii.c.
de viro. ¶ Qui iniuriat' eccl'ie pñia ſibi debet imponi
ꝙ priuet' cõione ⁊ eccl'ie ingreſſu extra de fo.cõpe.c.nullus
¶ Si qs aliqd furatũ cõmederit.vii.diebus peniteat

¶Si qs quecūq3 xpianū quolibet ingenio in captiuitatē
duxerit: vel eū vendiderit.vii.annis peniteat: ꝛ.iii.ex bis ī
pane ꝛ aqua faciat ¶Si qs decimas: primitias: vl'
oblatōnes ōfraudauerit vl' furatus fuerit ſeu negauerit: vl'
minus dederit de oī re quā laborat.ſ.de grano de vino de o
leo: de peccoribus ꝛ beſtiis ꝛ de vniuerſis ſuis fabricis: ꝛ
negociis ſeu aurificiis: aut veniā petat ab eccl'ia aut in du-
plū reſtituat ꝛ.vii.annis peniteat ꝛ.iii.ex bis ī pane ꝛ aqua
faciat ¶Si fuiſti raptor.iii.ānos peniteas ꝛ totū qđ
rapuiſti reſtituas ſi ſit ꝑpter neceſſitatē leuis pnīa dat' aut
ad cautelā: ſi āt modica fuerit neceſſitas reſtituat totū ꝛ pu
niat' pnīa arbitraria extra de fur.c.iii.qa raptor punit' pnīa
arbitraria: prio dꝫ puniri ꝛ reſtituere anq̄3 abſoluat'.xi.q.ii.
c.frīnitas.ꝛ ī glo.c.vlt.ꝛ.c.ſi qs extra de elect.c.qđ ſicut ꝛ in
glo.c.vlt.ꝛ extra de ſimo.c.licet. ¶Si qs ſimoniam
ſciēter cōmiſerit anq̄3 abſoluat' ꝛ aliq̄ ſibi pnīa iniungit' te-
net' renūtiare bñficiū ſimoniace acqſitū ꝛ dare pecuniā illi
eccl'ie ꝛ reſtituere oēs fruct⁹ ꝑceptos ꝛ q pcipi poterāt ꝛ
hoc intellige tam de laico q̄3 de clerico a quocūq3 fuerit ac
cepta pecunia ſeu ſimonia facta qa h⁹ pctm̄ ē tā graue ī ec-
cleſia dei ꝙ oīa pctā ī cōpatione ei⁹ ꝓ nihilo reputāt' qa ꝑ
ſimoniacā cupiditatē ꝛ auariciā tota dei eccl'ia cōfunditur
vitupat' ꝛ depdat' ꝛ latorib⁹ depdatorib⁹ ignotis idiotis
riffianis ꝛ fornicatoribus regēda cōmittit' ꝛ hʒ ſimonia fidē
ꝓbitatē ꝛ ceteras bonas ꝟtutū artes ī dei eccl'ia ſubuertit ꝛ
ꝑpter redditus: fruct⁹ ꝛ honores eccl'iaſticos habēdos deū
ꝛ ei⁹ fidē negliger ꝛ oīa venalia iā hr̄e bñficia eccl'iaſtica ꝛ
ſacmēta edocuit: ꝛ m'tos eccl'iaſticos ꝑſertī ſupiores nr̄os
q videbāt' reger populū falſos ꝛ iniquos fieri ſubegit aliđ
clauſū ī pectore: aliđ ſub ligua ꝑceptū hr̄e labiis ꝛ ornamē
tis eccl'iaſticis deū tm̄ honorare: corde āt dn̄m deū noſtrum
ihm xp̄m ꝛ ei⁹ ſacmēta ac ſpōſa3 ſuā publice ꝛ cū ſcādalo
toti⁹ xp̄ianitatis nō ſemel ſ3 pluries vēder: nō ſic iudas ꝓ
xxx.denariis: ſ3 ſepe ꝑ trib⁹ mille floreñ.ve āt hoī illi per

quē hmōi ſcandalū venit. Bonū erat ei ſi natus non fuiſſet hō ille: ⁊ q̄a hᵒ pctm̄ ſimonie ē tā graue: iō grauiſſima pnīa e ſibi imponēda reſpectu alioꝝ pctōꝝ. Etiā q̄a ſimoniacus in ordīe nō recipit executionem ordinis: ſed ē ſuſpenſus quo ad ſe ⁊ quo ad alios: nec epūs: nec cardinalis: nec aliq̄s alius pbr̄ pōt cū ab hoc pctō ſimonie abſoluere niſi ſolus vicarius xp̄i. ſ. papa: ⁊ tūc oportet ꝙ reſtituat primo: q̄a nō intrauit ꝑ oſtiū: ſed aliunde vt fur ⁊ latro ⁊ n̄ dimittitur pctm̄ niſi reſtituat ablatū hec notat̄. i. q. i. c. ſi quis ⁊. q. vii. c. regris ⁊ ex. de elect. c. dudū ele. ii. ⁊. xiii. di. c. nemi: ⁊ xiii. q. vi. c. ſi res ex. de reſti. ſpo. c. grauis ex. de ſimo. c. tāta. Et huic graui pctō vt dictū ē pnīa ē imponēda ꝑ arbitrio ſacerdotis.

De vſura.

¶ Et q̄a vſura e ſpēs furti: iō ſi aliq̄s fuerit vſurari⁹ nec ad cōiōnē corpis xp̄i: nec ad eccl'iaȝ admittat̄ niſi p̄mo reſtituat vſuras pceptas ſi eas ſoluere potuerit ex. de vſu. ꝟ. poſtq̄ huic etiā pctō iponit̄ ꝑ ꝯfeſſionē pnīa arbitraria poſtq̄ ſoluit vl' cū dederit caucōeȝ de ſoluēdo ex. de pe. ⁊ remi. de⁹ qui. ¶ Colēs idola ⁊ imagines faciēs ꝓpter incātacōes ⁊ ſortilegia ac diuiacōes. iii. an. pe. ¶ Quicūq̄ incātauerit anathematizat⁹ ſit. xxvi. q. vii. ſi q̄s ariolos ⁊c. ¶ Pbr̄ ſortilegus dēt p̄uari vl' ſuſpēdi ⁊ laic⁹ ꝑuet̄ cōiōe corpis xp̄i ex. de ſorti. c. ii. ⁊ ī glo. ſortileg⁹. xl. dieb⁹ pe. de ſorti. c. i. Et reſpiciēs aſtrolabia. ii. an. pe. de ſorti. c. ii. ¶ Si q̄s intrat domū cū magicis vl' incātacōib⁹ ⁊ q ꝯſu. ii. an. v. pe. xxvi. q. v. c. q diuinacōes ⁊ c. nō liceat ¶ Si q̄s ſacerdos mortuo paliū īuoluat. x. an. pe. cū. vi. mēſib⁹: ⁊ diacon⁹. iii. an. cū dimidio de ꝯſe. di. i. c. nemo ¶ Qui blaſphemauerit deū ⁊ ſcōs ſuos p̄ſertī ꝟginem Mariā. vii. ſeptimanas pe. ⁊. xii. dieb⁹ dn̄icis extra eccl'iam exn̄s paliū ⁊ calciamēta n̄ hēat ⁊ vi. dieb⁹ ī pāe ⁊ aq̄ ieiunet ⁊. iii. paupes reficiat ⁊. v. ſolidos ſoluat ⁊ ſi hᵒ facere noluerit careat ſepultura ¶ Qui cōpulſus piurat tā cōpellēs q̄ cōpulſus. xl. di. b⁹ in pane ⁊ aqua pe. ⁊ ꝑ. vii. ānos pnīam agant xxii. q. v. ii. c. qui compulſus ¶ Qui piurat in manib⁹ epiſcopi vel ſup cruce cōſecrata vno anno pe. ⁊ ſi ignorāter

ꝑiurauerit tres quadragenas in pnia agat.xxii.q.v.c.ii.
¶ Si qs ꝑ necessitate vel cā speciali ꝑ voto vel rebus redi
mendis ꝑiurat.iii.ānos vno ī pane ⁊ aqua peniteat. xxii.q.
ii.c.si qs coactus ¶ Si qs scienter falſe iurat vel alium
iurare cōpellit ꝑ.xl.dies ī pane ⁊ aqua ieiunet ⁊ ꝑ.vii.ānos
peniteat .xxii.q.v.c.iii.⁊.c.ſiqs coactus. ¶ Si qs cō
tra ſuū iuramētū ī morté dn̄i machinat᷑ arma relinquat ⁊
sp̄ peniteat: ⁊ in fine vite ſue eucharistiā recipiat ¶ Cle-
rici q ep̄o iurauerint obedientiā ⁊ postea ꝯ ip̄m malicioſe
cōſpirauerint curie ſeculari tradāt᷑ .xi. q.iii.c.cōiurandū: ⁊.
c.ſi qs ſacerdotū. ¶ Si qs iurauerit ſup̄ ſancta dei euā
gelia: vel ſup̄ altare.vii.ānis peniteat: ⁊ ſi in manib⁹ fratris
vel pbr̄i vel alterius hoīs iurauerit ⁊ nō obſeruauerit. iii.
ānos peniteat ¶ Si non ſeruaſti diē dn̄icā vel alia fe-
sta ab eccl'ia instituta.vii.dieb⁹ peniteas ¶ Si nō fe-
ciſti iuſtū iudiciū: aut ſi nō cuſtodiuiſti vel inimisti cōpatres
comatres aut filias ſpūales nec honoraſti vt debuiſti ſeptē
dieb⁹ peniteas ¶ Si qs offendit p̄rem vel matrem
verbis tm̄.vii.dieb⁹ peniteat: ⁊ ſi leui impulſione aut graui
iniuria veniā petat ⁊ ꝑ.i.ānū peniteat. ¶ Si qs p̄rem vl'
m̄rem aut vxo.ē interfecerit nūq̄ȝ eqtet nec m̄rimoniū con-
trahat ⁊ ꝑ.x.ānos carnes nō cōmedat: nec vinū bibat .xxxii.
q.ii.c.admonere ⁊.c.qcūq̄ȝ extra de diuo.c.i. Et matris in-
terfector.x.ānis peniteat armis depoſitis.xxxiii.q.iiii.c.la-
tronē. ¶ Qui occidit iudeū vel paganū.xl.dieb⁹ peni-
teat.l.di.c.qm̄ odii. Et homicidio volūtario vt dictū ē ſeptē
ānoꝝ pnīa dat᷑ .xxi.q.i.c.p̄dicādū ⁊ .xxxiii.q.i.c.hocip̄m.
¶ Cōtrahēs cū ea quā polluit ꝑ adulteriū.v.ānis peniteat
xxx.q.i.c.ſi quē. ¶ Si qs cognoſcit vxo: ē adulterā ſn̄ peractā
pnīaȝ.ii.ānis peniteat.xxxii.q.i.c.i. ¶ Si qs furat᷑ vel rapit
rē eccl'iaſticā r̄ſtituat q̄druplū eccl'ie ⁊.vii.ānis peīteat ⁊.iii.
ex his ī pāe ⁊ aq̄ faciat.vii.q.ii.c.pctā ⁊.xii.q.ii.c.de viro
¶ Ep̄us homicida.xl.ānis pe.⁊.iii.ex his ī pāe ⁊ aq̄ faciat.
l.di.c.ſi qs homicidiū. ¶ Si qs vomitū ꝓpter ebrietatē in-

currerit.xl.diebus peniteat. ¶ Mulier dans partũ alteri q̃z patri.x.annis peniteat extra de pe.ꝛ remiſ.c.officii ¶ Sacerdos qui intereſt clãdeſtinis ſponſalibus.tres annos peniteat extra de clamde.deſponſa.c.vlt. ¶ Si qs ꝑ ebrietatẽ eucariſtiã euomerit:ſi laicus fuerit.xl.ſi religioſus:vel ꝑlatus.lxx.ſi epũs.lxxxx.dieb9 peniteat:ſed ſi cã infirmitatis illud factũ fuerit.vii.dieb9 peniteat:vl' det pnĩa arbitraria de ꝯſe.di.v.c.ſi qs.xxxiii.q.ii.c.qui bene ¶ Si mures cõmederit eucariſtiã ex incuria ſeu neglĩgẽtia ſacerdotis.xl.dies peniteat:vel ſi ꝑdat.xxx.q.ii.c.q bene. ¶ Itẽ de ſanguine xp̃i ſtillauerit in terrã lingua lãbat:ꝛ tabula ſiue terra radat ꝛ igne ꝯcremet ꝛ pãnus lauetur ꝛ illa lotio a pbr̃o ſumat ꝛ.xl.dieb9 peniteat de ꝯſe.di.ii.c.ſi ꝑ negligẽtiã. Et ſanctus Tho.dicit ꝙ ille pãnus cõburat ꝛ det pnĩa arbitraria extra de pe.ꝛ remiſ.c.de9 qui:ꝛ.xxvi.q.vii.c.tpa ꝛ extra de peni.di.i.c.mẽſaꝫ. ¶ Si amiſſa fuerit hoſtia vel ps eius ſacerdos.xxx.diebus peniteat de ꝯſe.di.i.c.qui bñ. ¶ Si qs pbr̃ eucariſtiam nõ ꝛbite cuſtodierit:vl' criſma.iii.mẽſib9 ab officio ſuſpẽdatur:ꝛ ſi nephandũ aliqđ acciderit grauiori pena pene ſubiiciat extra de cuſto. euchariſti. ¶ Falſarius monete vel regulaꝝ aut inſtrumẽtoꝝ ſiue cõtractuũ q̃zdiu viuat in pane ꝛ aqua ſe abſtineat extra de verbo.ſigni.c.nouim9 ¶ Si latro cõfiteat vel petat inſtanter cõfeſſionẽ ſepelliatur in cimiterio:ꝛ oret ꝑ eo ꝛ detur ei corp9 xp̃i.vii.q. vlt. c.fi. ¶ Clericus q canonicas horas ſm ſuã eccliam metropolitanã nõ dicit.vi.menſib9 puniat.xii.di.c.de his:ꝛ.c.vlt. ¶ Epũs ordinans clericũ inuitũ ſuſpendat vno anno.lxxiiii.di.c.i vel.lxxiii.di.c.ii. ¶ Epũs q ſcit aliquos clericos vẽdidiſſe ſacramẽta ꝛ eccleſie miniſteria:ac ſimoniã cõmiſiſſe.ſi hoc nõ corrigit duobus menſibus ſuſpẽdat a cõione miſſe. Et ſi pbr̃ fuerit.iiii.menſib9 ꝛ ſi diacon9 vl'alius ordinat9 iudicis arbitrio puniat.i.q.i.quicũq̃. ¶ Itẽ ſciẽter ꝛbaptizat9 ſi ꝑ hereſi h° fecerit

ſeptē annis in oībus ſextis feriis ⁊ tribus quadrageſimis in pane ⁊ aqua puniat̄: ſi vero ꝓpter infirmitatē trib⁹ annis peniteat: ſi xͦo ꝓpter ignorantiā nō peccat ſed tñ non promoueat̄ niſi ſit excelleꝰ ꝑſona de cōſe. di. iiii. c. q bis ex. de q̄ poſita. c. ii. ¶ Itē epus: pbr̄: diacon⁹ ſcienter rebaptizatus peniteat q̄zdiu viuat: alii vero clerici ⁊ religioſi volētes ab hereticis r̄baptizari. xii. āmis peniteāt ſm formaʒ de cōſe. di. iii. c. hoīes quos. ¶ Itē patronus dilapidans res eccl'ie excōicat̄. xvi. q. vii. c. filiis. ¶ Itē q heretico ſcienter cōicat. iii. annis peniteat. Et ſi ignorāter vno anno peniteat. ¶ Itē q ꝑmiſit hereticū in eccl'ia ſua celebrare ſi hoc fecerit ignoranter. xl. dieb⁹ peniteat: ſed ſi hͦ ſcienter ⁊ in abuſionē fidei fecerit. xii. ānis peniteat. xxiii. q. i. c. ſi qs dedit. ¶ Itē incendarius domoꝝ vel agroꝝ volūtarie reſtituens damnū. iii. annis peniteat extra de iniuriis ⁊. xxiiii. q. vlt. c. peſſimā: hodie tñ iſte talis a ſolo papa abſoluit̄ extra de ſen. exco. c. tua. ¶ Itē cōburens eccleſiā reſtituat eccl'iaʒ ⁊ puniat̄. xv. annis. xxvii. q. iiii. c. ſi qs eccl'iam. ¶ Itē ſacerdos reuelās ſigno vel xͦbo vel alio quouiſmō cōfeſſionē alteri⁹ retrudat̄ in monaſteriū ad ꝑpetuā pniam ꝑagendā de pe. ⁊ remiſ. c. oīs vtriuſqʒ ſexus: vel ſp ꝑegrinet̄ de pe. di. i. ¶ Sacerdos ſe defendens ⁊ latronē interficiēs. ii. ānis peniteat extra de homi. c. ii. ¶ Cleric⁹ fur vl' latro. vii. ānis peniteat. Laic⁹ xͦo. v. xvii. q. iiii. c. ſi qs clericus: ⁊. c. pctā ¶ Excōicatus pbr̄ celebrās tres ānos peniteat. xii. q. iii. c. de illis. ¶ Si qs falſificauerit mēſurā vel monetā reſtituat ⁊ p. xxx. dies peniteat i pane ⁊ aqua extra de emp. ⁊ vendi. c. i. ⁊. c. ut menſuraʒ ¶ Si qs in pctm̄ recidiuauerit debet ſuſpēdi a cōione corporis xp̄i de pe. di. v. c. de his: ⁊. l. di. c. vlt. ¶ Preſbiter q cantat miſſam ⁊ nō cōicat vno anno peniteat ⁊ p ānuʒ non celebret de conſe. di. ii. c. relatū ¶ Si quis cleric⁹ manū mittens in ep̄m vel preſbiterū: vel eccleſiam vaſtās aut impugnās vel incendens ſp peniteat ⁊ in monaſteriis

pñiam agat perpetuā.xxiiii.q.iii.c.quiſquis per dolum.
¶ Si abbas vel abbatiſſa non receperit ꝓfeſſionē a mona-
chis vel monialibus poſt annū ꝓbationis tādiu in pane ⁊ a-
qua ieiunet in cle.de ꝓba. ¶ Ep̄us: pbr̄: ⁊ diacon⁹ cri-
men capitale cōmittens: cartā falſificans: falſum teſtimoni-
um dicens deponat̄ ⁊ in monaſterio retrudat̄ ꝑpetuo.l.di.c.
ſi ep̄us ⁊.c.ſequen. ¶ Siqs per annū in excōicatione
ſteterit priuet̄ oībus beneficiis ſuis extra de eta.⁊ qualita.
c.cū ſrē ⁊.xi.q.iii.c.miſſus: ⁊ extra de pe.c.vlt. ¶ Qui in-
iuriat̄ eccl'ie priuet̄ corone illius extra de fo.cōpe.c.nulli⁹
¶ Qui non poteſt ſoluere expenſas litis puniatur arbi-
trio iudic s extra de dc.⁊ cōtu.c.finē litib⁹. ¶ Quili-
bet fur ⁊ latro primo reſtituat ⁊ tūc puniat̄ pñia poſtea ar-
bitraria.xii.q.ii.c.fraternitas in glo.vlt.⁊.c.ſi quis extra de
electi.c.ꝙ ſicut.in glo.vlt.extra de ſimo.c.licet ¶ Si
quis iterat pcm̄ prius cōfeſſum pñia ſibi imponit̄ extra de
heret.c.excōicamus. ¶ Clerici latrones deprehenſi
aut in magnis criminibus culpati degradent̄ ⁊ in monaſte-
riis retrudant̄ extra de peni.c.tua. ¶ Grauiſſima pe-
na punit̄ perſequens hoſtiliter. Cardinalē ſancte Roma-
ne eccl'ie ⁊ ſcientes ⁊ cōſcenſientes extra de peni.c.felicis li.
vi. ¶ Grauiter punitur qui pontifice vel ep̄m teme-
re ⁊ iniurioſe percutit vel capit: aut cōſiliū auxiliū vel fauo
rē dedit in cle.de peni.c.ſi qs ſuadente. ¶ Ille pbr̄ de-
ponit̄ qui celebrat miſſaꝫ in oratorio in domo ſua ſine licē-
tia Epiſcopi d ꝯſe.di.i.c. clericos ⁊ c.vnicuiqꝫ ¶ Si
abbas vel prior dedit monacho aliquā poſſeſſionē firmā ie-
iunet ꝑ annū ſingulis ſextis feriis in pane ⁊ aqua.
¶ Degradatus celebrans priuat̄ cōmunione perpetuo.l.
di.acc.dens. ¶ Si quis excōicat aliquē iniuſte ſuſpē-
dit vno menſe ⁊ alia pena punit̄ extra de ſen.exco.c.ſacro.
¶ Item alium excōmunicans ſine ſcriptis vno menſe ſu-
ſpendit̄: ⁊ ſi tunc celebrauerit ſolus papa diſpenſat ſuper
irregularitate extra de ſen.exco.c.cū medicinalis li.vi.

¶ Item pro quolibet peccato mortali.vii.annoꝝ pn̄ia im-
ponit a iure.xxxii.q.ii.c.hoc ipm̄: niſi alibi forſ minor e
periat a iure expreſſa. ¶ Item pro peccatis veniali
bus: ſicut ſunt comedere pluſq̄m neceſſe eſt: aut bibere. vt
ponit.xli.di.qd̄ dicit aut loqui vel tacere pluſq̄ȝ non expe-
dit: vel exaſperare pauperē penitentē: vel fabulis ocioſis
vacare ſiue ioco ſe vel inutiliter mentiri vel iurare vel ope
ra miſericordie nō adimplere ꝛ ſimilia peccata venialia: que clari
us exprimunt.xxvi.di.§.alias cā decimū: reuera pro iſtis ve
nialib⁹ dāt pr̄ nr̄ ꝛ alie orōnes ꝛ aſpgat aq̄ benedicta vel
audiat miſſas et bn̄dictiones ſacerdotū ꝛ cetera que ī mit-
tūt venialia: vt notat de pe.di.iii.c.de cotidianis ꝛ di.c.ꝛ tres
āt ꝛ.c.ꝯſecrata ꝛ di.iii.c.celebrādos ꝛ.c.aq̄m ꝛ di.iiii.c.necq̄ȝ
ꝛ de ꝯſe.di.cū ad celebrādas. ¶ Has āt pn̄ias q̄s tp̄ib⁹ an
tiq̄s pr̄es nr̄i poſuerūt: nos coꝝ filii minores pn̄iarii aliq̄n im-
ponere ip̄is penitēnb⁹ debem⁹ vel ſaltē inſinuare nobis cō
feſſis alˀs pn̄ia dicat eſſe falſa: q̄ non dat ſm canones ſi ſit a
canonib⁹ diffinita de peni.di.i.c.falſas: ſed tn̄ diſtinguit: q̄a
aut petm̄ tibi ꝯfeſſuȝ ē publicū vl occultū: ſi ſit publicum ꝛ
maxie ſcādaloſū: certe tūc maior nec minor ē dāda pn̄ia q̄ȝ
illa quā ius exprimit: ꝛ illud intelligit.xxvii.q.vii.c.ſacer-
dos de peni.di.i.c.nonnulli ¶ Poſſunt tamen minui
cōſideratis circūſtantiis criminū q̄litate ꝛ q̄ntitate: dignitate
officio pauptate īfirmitate ꝯſuetudie ſcādalo tp̄is: q̄litate
r̄giōis cōplexiōe lacrīaꝝ: effuſiōe: ꝛ deuotiōe: ꝛ ꝯtritiōe de ꝯſe.
di.iii.c.de penitē. Si āt petm̄ ē aut fuit occultū: tūc ipōit ei
pn̄ia arbitraria.xxviii.q.ii.c.ip̄a extra de offi. legāt.c.de cau
ſis: ꝛ de accuſa.c.ſup his. p̄ſertim ſi nō ē diffinita a iure de
pe.di.i.c.menſura: ꝛ.l.di.de his clericis extra de ſen. exco.c.
deus qui: ꝛ.c.quantum ¶ Et quia hodie in arbitrio
ſacerdotū ſtatute ſunt pn̄e dande cōfitentibus: ideo primo
pro grauibus peccatis occultis: quibus canones peniten-
tiam taxant ip̄i pn̄iarii oſ̄dere debent eis cōfitētib⁹ ꝛ dice
re pn̄iam iuris ꝛ canonum ip̄i confitenti. Et q̄ p quolibet

pctō mortali.vii.annoꝝ debet pniaꝫ agere:ſed qa in hac vi-
ta nō pōt ipſam pagere det ei ſibi ad minus vnū pr̄ nr̄ omni
die dare vel cōcedat ſibi indulgentias el'inas ⁊ orōnes om-
niū xp̄ianoꝝ ⁊ paſſione dn̄i nr̄i ihu xp̄i ⁊ ſanctoꝝ martirum
⁊ merita oim̄ ſanctoꝝ ⁊ indulgētias eccl'ie. Et quicqd boni
fecerit:vel mali paciēter ſuſtinuerit etiā dicat ſibi cōcedo
tibi oīa iſta ⁊ omnes remiſſiones ⁊ orōnes ⁊ pegrinationes
⁊ q̄cūq3 alia bona militātis eccl'ie q̄ tibi cedāt i ſatiſfactionē
hui9 pnie p me tibi iniūcte ⁊ in remiſſionē pctoꝝ tuoꝝ:etiaꝫ.
ſi iſta via cōfeſſor nō incederit alias certe nō aderit:vt nota
tur extra de peni.⁊ remiſ.c.ꝙ autē. ¶Sed an cōfeſ-
ſor poſſit pnias ꝓ ſuo arbitrio moderate vel in totū remitte
re:⁊ qd iuris ſi male fuerit eas arbitratus.l.di.c.de his cle-
ricis:⁊.ix.q.ii.c.ludouicū extra d̄ iudi.c.acſi clerici:⁊.xxxiii.
q.vlt.c.tpa ⁊.c.hec fit extra de ſen.exco.c.iii.⁊ de peni.di.i.c.
menſurā ¶Et ſi cōfitēs fuerit infirmus:tūc ſit caut9
cōfeſſor ꝙ nō det ſibi pniam ſed oñdat eā ſibi:vt ponit̄.xxvi
q.i.p totū ⁊.q.vii.in ſūma ſic dicēdo:ſi eſſes ſanus talē debe
res pniam facere ꝓ peccatis tuis:ſed qa infirmus es:nō in-
iungo tibi eā:ſꝫ qñ cōualueris agas eā vl' venias ad me vl'
ad aliū ſacerdotē ⁊ de nouo recipias pniaꝫ:ſi aūt moriaris
ex hac infirmitate facias teſtamentū tuū ⁊ des tm̄ vl' facias
tot el'inas dari ꝓ aīa tua ¶Ex p̄dictis oñdit̄ ꝙ gli-
bet cōfitēs dēt eliger̄ ſibi ſciētificū ⁊ diſcretū ſacerdotē qui
ſciat pnias iniūger̄ al's piculoſū ē ſibi cōfiteri:qa nec excu-
ſat penitētē ignorātia ſacerdoꝫ:nec eū excuſat:qa licet ſit ab-
ſolut9 a pctīs:nō tm̄ abſolut9 ē a debito pnie ⁊ ſatiſfactiōis:
qa nccrio oportet ꝙ hic vel i purgatorio ſatiſfaciat:ſicut dic
Ianueñ.i legēda mortuoꝝ ¶Aut pnia data p cōfeſſorem
ē eq̄lis pctō:aut maior:aut minor.Si ē eq̄lis tūc vnum per
aliud redimit̄:ſi x̄o maior ſit:tūc illud qđ pl9 facit cadit ſi
bi ad maiorē gl'iaꝫ:ſi x̄o minor ē ſcḋm Augu.īpunitū de9 nō
dimittit delictū aut eni hō punit ipm:aut de9:ideo reſtat ꝙ
puniat̄ in purgatorio. Finis.

Inc. 1275